

US 63/09 Lærerutdanningen ved Universitetet i Stavanger

(ePhortesak 2009/1974)

Saken gjelder

Kunnskapsdepartementet har pr. brev av 21. oktober 2008 bedt institusjonene om innspill til oppfølging av St. meld. Nr. 11 (2008-2009) *Læreren Rollen og utdanningen*. Stortingsmeldingen har som et hovedpunkt at det etableres en nivådelt grunnskole lærerutdanning med to likeverdige løp for 1.-7. skoletrinn og 5.-10. skoletrinn. Institusjonene er stilt konkrete spørsmål knyttet til satsing på ny nivådelt grunnskolelærerutdanning, samarbeid mellom institusjonen og utvikling av masterutdanninger for grunnskolelærere. Fakultetets hovedkonklusjon er et ønske om å satse på 5-årig grunnskolelærerutdanning for begge løp.

Universitetsdirektørens vurdering

Universitetsdirektøren ser lærerutdanningen som en viktig del av tilbudet ved UiS, og mener det er viktig at UiS arbeider for å styrke sin posisjon på dette området i årene fremover. Det er derfor riktig å tilby to løp; en lærerutdanning for 1.-7. skoletrinn og en lærerutdanning for 5.-10. skoletrinn.

Universitetsdirektøren ser at det bør tas sikte på at de to utdanningsløpene for grunnskolelærere utvikles som 5-årige løp, med bakgrunn i at departementet i tiden framover ønsker å heve kvaliteten i den *fireårige grunnskolelærerutdanningen*, samtidig som det utvikles *mastertilbud* i samsvar med grunnskolens behov for deretter å gjøre en vurdering av når det eventuelt er hensiktsmessig med en full overgang til en femårig masterutdanning for alle lærere til grunnskolen.

Ressursmessige utfordringer og utfordringer knyttet til kapasitet må primært håndteres med samordning og arbeidsdeling internt på fakultetet, i universitetet og ved eksternt samarbeid og arbeidsdeling.

Forslag til vedtak:

1. Styret mener det er viktig at UiS arbeider for å styrke sin posisjon som institusjon for grunnskolelærerutdanning i årene fremover og slutter seg til at det arbeides videre for at universitetet skal kunne tilby to 5-årige lærerutdanningsløp; 1.-7. skoletrinn og 5-10. skoletrinn.
2. Styret forutsetter at fakultetet i det videre arbeidet med grunnskolelærerutdanningene utnytter mulighetene for faglig samordning, samarbeid og arbeidsdeling internt og med eksterne samarbeidspartnere med tanke på best mulig ressursutnyttelse.
3. Styret ber om å bli holdt orientert om det videre utviklingsarbeidet.
4. Eventuelle budsjettmessige konsekvenser behandles i den årlige fordelingen av statlig finansiering.

Stavanger, 4. juni 2009

Per Ramvi
universitetsdirektør

US 63/09 Lærerutdanningen ved Universitetet i Stavanger

Bakgrunn

Kunnskapsdepartementet har pr. brev av 21. oktober 2008 bedt institusjonene om innspill til oppfølging av St. meld. Nr. 11 (2008-2009) *Læreren Rollen og utdanningen*. Stortingsmeldingen har som et hovedpunkt at det etableres en nivådelt lærerutdanning med to likeverdige løp for 1.-7. skoletrinn og 5.-10. skoletrinn. I departementets brev er institusjonene stilt konkrete spørsmål knyttet til satsing på ny nivådelt grunnskolelærerutdanning, samarbeid mellom institusjonen og utvikling av masterutdanninger for grunnskolelærere. Det humanistiske fakultet ved dekan har gjennomgått og besvart disse spørsmålene i eget notat til universitetsdirektøren i brev av 28. mai 2009 (se vedlegg). Hovedinnholdet i notatet gjengis under.

Grunnskolelærerutdanningen ved UiS

Fakultetets hovedkonklusjon etter å ha gjennomgått spørsmålene fra Kunnskapsdepartementet er et ønske om å satse på 5-årig lærerutdanning. Samtidig mener fakultetet at UiS har tilstrekkelig kompetanse til å tilby grunnskolelærerutdanning både for 1.-7. skoletrinn og fra 5.-10. skoletrinn.

Under gjengis i korte trekk fakultetets vurdering av hvert enkelt spørsmål fra departementet. Mer utfyllende svar kan leses i vedlagte notat fra dekan. Fakultetet har besvart følgende spørsmål fra Kunnskapsdepartementet:

1. Ønsker institusjonen å tilby både 1-7 og 5-10 grunnskolelærerutdanning, eller bare en av dem?

UiS ønsker å utdanne et bredt spekter av lærere, og ønsker å være en av de store lærerutdanningsinstitusjonene som rekrutterer studenter nasjonalt og internasjonalt pga. spisskompetanse og breddetilbud. Regionens klare forventninger er også ønskelig å imøtekomme, og derfor vil UiS tilby både 5-årig grunnskolelærerutdanning for 1.-7. skoletrinn og for 5.-10. skoletrinn med master i utdanningsvitenskap.

2. I hvilke fag og hvilke fagområder har institusjonen høy faglig kompetanse?

UiS har høy kompetanse innen leseopplæring, spesialpedagogikk og alle skolens fag. UiS har ansatte med førstekompetanse innen alle disse fagene. Noen fagområder må styrkes de neste årene, det er derfor nødvendig å prioritere professorstipend for å få opp antall ansatte med professorkompetanse. Det humanistiske fakultet har flere ansatte som nærmer seg slik kompetanse.

3. Hvilke institusjoner vil være naturlige samarbeidsparter i en faglig arbeidsdeling?

UiS har samarbeidsavtale med Universitetet i Agder (UiA). Avtalen innebærer utvikling av en modell for grunnskolelærerutdanning som gjør det mulig for studenter å bytte lærested. UiS og UiA vil samarbeide om å gi studentene tilgang til de internasjonale avtalene som utarbeides for grunnskolelærerutdanning. Mastergradstilbudet som gis skal være komplementært. Det er et godt etablert samarbeid mellom vitenskapelig ansatte innen matematikdidaktikk hvor UiA har en PhD og begge tilbyr mastergrad med et godt samarbeid på tvers. Lærerutdanningsinstitusjoner i andre nettverksområder som Høgskolen Stord-Haugesund og Høgskolen i Bergen er relevante samarbeidspartnere for UiS.

4. Hvilke mastergradstilbud skal videreføres eller utvikles?

I løpet av studieåret 2009/2010 vil de eksisterende tilbudene inne spesialpedagogikk, historiedidaktikk og grunnskolen matematikk bli utredet for å få en mer helhetlig struktur på tilbudet. Målet er at studenten skal fordype seg i enten fagdidaktiske eller skolefaglige tema, eller innen pedagogikk, spesialpedagogikk eller ledelse. Fakultetet vil utrede muligheten for å bruke en fellesbenevnelse for mastergrad for grunnskolelærere, master i utdanningsvitenskap. Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning, og senter for atferdsforskning, vil være drivkrefter i utviklingen av mastergradsfordypning i henholdsvis leseopplæring og lesevaner og sosiale og emosjonelle vansker.

Universitetsdirektørens vurdering

Universitetet i Stavanger er en av Norges største lærerutdanningsinstitusjoner. Lærerutdanning for grunnskolen har vært en viktig del av utdanningsinstitusjonens satsingsområde i 50 år. Det er også et viktig element i universitetets samfunnsansvar. Det vil være et uheldig signal nasjonalt og regionalt, over for skoleeiere, studenter og potensielle søkere om UiS skulle velge bare ett av utdanningsløpene for grunnskolen, enten 1.-7. eller 5.-10. skoletrinn.

Universitetsdirektøren ser lærerutdanningen som en viktig av tilbudet ved UiS, og mener det er viktig at UiS arbeider for å styrke sin posisjon på dette området i årene fremover. Det er derfor riktig å tilby to løp; en lærerutdanning for 1.-7. skoletrinn og en lærerutdanning for 5.-10. skoletrinn. Dette vil være med på å skape rekrutteringsgrunnlag for flere lærerstudenter for UiS i årene fremover.

Universitetsdirektøren har merket seg at departementet i tiden framover ønsker å heve kvaliteten i den *fireårige grunnskolelærerutdanningen*, bygge opp fagpersonalets forskningskompetanse og utvikle en god samarbeidsstruktur mellom institusjonene. Samtidig vil departementet til at det utvikles *mastertilbud* i samsvar med grunnskolens behov for deretter å gjøre en vurdering av når det eventuelt er hensiktsmessig med en full overgang til en femårig masterutdanning for alle lærere til grunnskolen. Universitetsdirektøren ser det derfor slik at det, i samsvar med fakultetets forslag, bør tas sikte på at de to utdanningsløpene for grunnskolelærere utvikles som 5-årige løp.

Tilstrekkelig vitenskapelig kompetanse er en forutsetning for en slik satsing. Det er viktig at UiS kan tilby forskningsbasert undervisning og involvere studenter i den forskningen som gjøres. Fakultetet oppgir at kompetansesituasjonen for å ivareta de nye lærerutdanningene er god, men at det vil trenge noe styrking av kompetanse særlig i engelsk, naturfag og musikk. Ressursmessige utfordringer og utfordringer knyttet til kapasitet må primært håndteres med samordning og arbeidsdeling internt på fakultetet, i universitetet og ved eksternt samarbeid og arbeidsdeling.

Universitetsdirektøren har også merket seg at NOKUT-evalueringen av allmennlærerutdanningen i 2006 hadde som hovedanbefalinger at det må gjøres en bedre arbeidsdeling og profilering mellom institusjonene og at institusjonene må samarbeide bedre regionalt og nasjonalt. Statsråden understreker også stadig behovet for økt samhandling og samarbeid om lærerutdanningene som en forutsetning for videre utvikling, sist på representantskapsmøtet i Universitets- og høyskolerådet 27. mai. Som nevnt over ser også universitetsdirektøren også samarbeid internt og eksternt som en forutsetning for at UiS skal kunne tilby to fullverdige løp innen lærerutdanning etter den nye modellen.

Universitetsdirektøren vil be styret gi sin tilslutning til at UiS gir tilbakemelding til Kunnskapsdepartementet om at universitetet vil arbeide videre med utvikling av grunnskolelærerutdanningen i samsvar med stortingsmeldingens hovedpunkter. Dette innebærer at det utvikles to likeverdige hovedretninger for grunnskolelærere rettet mot 1.-7. skoletrinn og 5.-10. skoletrinn i 5-årige utdanningsløp.

Universitetsdirektøren vil holde styret orientert om det videre utviklingsarbeidet. Eventuelle budsjettmessige konsekvenser vil måtte adresseres i den årlige budsjettbehandlingen.

Forslag til vedtak:

1. Styret mener det er viktig at UiS arbeider for å styrke sin posisjon som institusjon for grunnskolelærerutdanning i årene fremover og slutter seg til at det arbeides videre for at universitetet skal kunne tilby to 5-årige lærerutdanningsløp; 1.-7. skoletrinn og 5-10. skoletrinn.
2. Styret forutsetter at fakultetet i det videre arbeidet med grunnskolelærerutdanningene utnytter mulighetene for faglig samordning, samarbeid og arbeidsdeling internt og med eksterne samarbeidspartnere med tanke på best mulig ressursutnyttelse.
3. Styret ber om å bli holdt orientert om det videre utviklingsarbeidet.
4. Eventuelle budsjettmessige konsekvenser behandles i den årlige fordelingen av statlig finansiering.

Stavanger, 4. juni 2009

Per Ramvi
universitetsdirektør

Kristofer R. Henrichsen
utdanningsdirektør

Saksbehandler: Rådgiver Maren Anne Kvaløy, Utdanningsavdelingen

Vedlegg

- Oversendelse og notat av 28. mai 2009 fra dekan Tor Hauken: Grunnskolelærerutdanning ved UiS.